

ROSSO

de l'Associació de Veïns de Montbau

Núm 18. Època III

Informatiu aproximadament trimestral

Gener-març 1997

Nit màgica

La nit de Reis de 1997 Montbau es va mobilitzar per acollir d'una manera entusiasta l'arribada dels reis mags d'Orient.

Art Montbau 1996

Evocació de Goya

Com a mostra de l'edició 1996 d'*Art Montbau*, reproduïm una de les obres que s'hi varen presentar, la catalogada amb el número 106, de Carme Fernández. No ha estat fàcil triar-ne una entre totes les que formaven l'exhibició. Finalment ens hem decidit per aquesta, en atenció tant al seu valor artístic intrínsec com a la seva evocació-reinterpretació del pintor aragonès Francisco de Goya. L'escena dels *afusellaments del 3 de maig* no ha perdut actualitat, malgrat que hagin transcorregut gairebé 200 anys. Continua denunciant, en aquest cas amb una força renovada, qualsevol de les situacions de desigualtat, opressió i violència que, a punt de començar el segle XXI, no semblen pas encaminades a desaparèixer.

Sumari

Evocació de Goya	2
Editorial	3
Elogi de la Festa Major	4
Els reis reberen les claus del barri	5
Entre un projecte i un secret	6
Tir amb arc i altres activitats	7
El Papiol i l'ermita de la Salut	8
Al barri hi ha de tot	9
Plantada i arbres caiguts	10
La reforma educativa a Montbau	11
Bústia	12
Taller de cuina	12
El nom del barri i dels seus carrers	13
Premi de fotografia	14
Els edificis d'en Soterias (i II)	15
Montbau i la seva gent	16

Edita:

A.V. Montbau
Roig i Solé, 31

Redacció:

Isabel Bargalló
Montserrat Bargalló
Eva Caro
Carles Martínez
Josefina Plaza
Montserrat Umbert
Rosa Umbert

Col.laboradors:

Josep M. Antentas
René Hoolle
Josep Olivé

Publicitat

Josep Calvet

Dipòsit Legal 44.552-1991
Imp. CARCELLER

Tradicions velles i noves

En aquest número de Ressò podem trobar una petita mostra de la riquesa de realitats i de possibilitats que pot contenir un petit barri de 7 o 8.000 habitants com el nostre.

Des d'*Art Montbau*, una tradició fortament arrelada i que no va fallar amb la seva cita anual amb la Festa Major, fins a un esdeveniment que potser inaugura una nova tradició: la cabalgada dels Reis Mags. Passant per la memòria històrica, representada, d'una banda, per un veí que ens ha deixat, Félix Jiménez Lasanta, respectat i estimat més enllà de diferències de pensar. I, de l'altre, per un article rescatat d'un Ressò de 15 anys enrera que reviu edificis i significats a un costat i l'altre del barri. ■

Rectificació

Els serveis del barri que apareixen a la dreta d'aquestes línies varen ser omesos involuntàriament al Ressò núm. 17 pàgina 10, per un error "informàtic". No és una excusa. Els ordinadors no s'acostumen equivocar. Som les persones que els usem, que de vegades anem massa atabalats. De manera que demanem disculpes, i reproduïm els noms omesos, que trobareu també a la pàgina 9, on apareix la totalitat d'establiments.

GRANJA-CAFETERIA LES HEURES
PERRUQUERIA J.M. PRATS
PERRUQUERIA JOSEFINA
PERRUQUERIA MARI
PERRUQUERIA MERCHE
PERRUQUERIA SALVADOR
PERRUQUERIA XARO
PESCA SALADA LLUIS CIBAT
POLLERIA MUSES
REGALS EXIT
RESTAURANT ALVAR
ROBA KATY
SABATER ZAPA-RAPID
TALLER MECÀNIC ESCABIAS
TAPISSERIA LENNON
TINTORERIA AUTOMATIC-SEC

TELÈFONS D'INTERÈS

A.E.E.F.	427 82 94
A.V.V. Montbau	428 29 34
Biblioteca Montbau	428 39 79
C.P. Baloo	428 28 61
I.B. Narcís Monturiol	428 12 50
Parròquia de Montbau	428 16 69
UD Montbau	428 54 73
Tel. del carrer	900- 30 20 30
Consell del Districte	433 03 03
Guàrdia Urbana	347 91 88
Comissaria Policia	236 85 34
Consell. Benestar Social	425 49 44

Aquesta publicació s'edita gràcies a la col.laboració de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Direcció General d'Acció Cívica

Aquest butlletí s'ha imprès en paper ecològic

Elogi de la Festa Major

DESIDERI DíEZ*

Un any més les veïnes i els veïns de Montbau heu celebrat la Festa Major. Una Festa feta amb esforç i participació. Un esforç entusiasta dels homes i les dones de les associacions, sobretot de l'Associació de Veïns. Un esforç que cal agrair des de la revista "Ressò".

Durant la Festa Major hi ha hagut actes per a tots els gustos. El que prete-nem, per damunt de tot, és deixar constància de la participació dels veïns i veïnes del barri, per a mantenir viva la Festa Major.

Participació a la vintena "Mostra d'Art Montbau", amb la col·laboració de pintors, ceramistes, joies, fotografia, dibuix, escultura, labor de punt de creu... amb un senzill i emotiu homenatge a en Joan Fàbrega. Una mostra "fruit de l'esforç i de l'entusiasme tant dels organitzadors com dels que hi participen", en paraules d'Higini Juan.

Participació que vaig viure intensament a l'associació de veïns amb la simpàtica interpretació de l'obra de teatre "Quan ella és ell i ell ella". Els assistents que omplien la sala varen gaudir d'allò més.

Feia anys que no veia una participació tan directa i intensa per part dels joves a la Festa Major dels nostres barri

populars, la xocolata amb galetes, coca i la traca final, fan de l'aplec un dels esdeveniments més simpàtics de la festa popular.

Els joves a la Festa Major

Feia anys que no veia una participació tan directa i intensa per part dels joves a la Festa Major dels nostres barris. Ho he vista a l'Horta, a Sant Genís dels Agudells, al Carmel i, també, al barri de

Haig d'agrair, així mateix, als veïns i veïnes de Montbau que hagin recuperat l'aplec a l'ermita de Sant Cebrià i Santa Justina de tanta història popular. La missa, els

c a n t s

...com més important siguin els vincles d'amistat i de cooperació entre les persones...

Montbau. És encoratjós de veure joves compromesos amb el seu barri.

Tractant-se dels joves de Montbau: "Joventut de la Parròquia de Sant Jeroni", ells han estat protagonistes en fomentar la participació, tot organitzant activitats com: la caminada popular a Collserola, les 12 h de futbol sala, l'escalada en bicicleta, el concurs fotogràfic, l'obra de teatre... Quin goig de veure la sala de l'associació de veïns plena de joves participant a la competició del ping-pong!

Tot aquest esforç de participació de veïns, veïnes i dels joves... del barri de Montbau, fa pensar amb ple convenciment que "com més important siguin

els vincles d'amistat i de cooperació entre les persones, com més fort sigui el teixit social i associatiu, més possible serà un futur millor". ■

* Desideri Díez és Conseller de Cultura del Districte Horta-Guinardó

4

**Papereria
libreria
BENLLIURE**

BENLLIURE, 15 - TEL. 428 21 04

**ESPLAVIDA 7 LLIBRES
IPAPERS**

PLA DE MONTBAU 7 TEL 428 09 96

- * PREMSA I REVISTES
- * PLASTIFICACIONS DE CARNETS
- * REVELATGE DE FOTOGRAFIES

- * SERVEI PÚBLIC DE FAX (ENVIAR I REBRÉ)
- * ENQUADERNACIONS DE FASCICLES I AMB ESPIRAL

- * FOTOCOPIES DE PRIMERA QUALITAT

Els reis mags reberen les claus del barri

El 5 de gener de 1997 passarà a la història del barri. Per primera vegada, després de molts anys d'haver complert la seva tasca, any rera any, d'una manera callada i discreta, els reis mags d'Orient han tingut una rebuda merescuda, col·lectiva i pública, dels barris de Sant Genís dels Agudells i Montbau.

Els reis van fer un petit forat a la seva carregada agenda i van accedir a la invitació de les Associacions de Veïns de Sant Genís i Montbau, amb la col·laboració d'altres entitats com l'AEFF, la Joventut Parroquial i l'Associació de Comerciants.

La cavalcada reial va fer la seva entrada per la part de dalt del carrer de l'Arquitectura. L'ambient d'expectació, minuts abans de l'arribada, era indescriptible. La comitiva anava precedida per la banda de tambors i majorettes de Sant Vicenç dels Horts, i continuà pels carrers Vayreda i Joan Sales fins a la plaça Mossèn Ferran Palau,

● Montbau posa en mans de SSMM les claus del barri

acompanyada en tot moment pels montbauencs de totes edats que havien anat a rebre'ls.

Lliurament de claus

A la plaça Ferran Palau hi havia preparada una tarima on ses majestats pogueren reposar uns moments abans de rebre les cartes de tots els nens i nenes que varen voler.

A continuació, es va fer lliurament als reis de les claus de Montbau, per tal que tinguessin més facilitat a l'hora d'accedir a les llars en la llarga nit de treball que els esperava.

A continuació la cavalcada es tornà a posar en marxa, i es dirigí cap al Centre Cívic Casa Grogga, de Sant Genís, on es repetí la cerimònia, aquest cop amb els nens i nenes del barri veí. ■

Carta d'agraïment

El Ressor ha rebut, el prec de la seva publicació, el següent missatge datat el 17 de gener de 1997:

Benvolguts nens i nenes de Montbau i Sant Genís,

En nom de SSMM els Reis d'Orient vull agrair-vos la rebuda de que foren objecte en els vostres barris la tarda del dia 5 de gener. Tot tres van quedar molt satisfets de les mostres d'afecte i del vostre comportament. Els torrons, vi bó, l'aigua i la palla pels camells que trobareu a cada casa, al costat de les vostres sabates, també els va satisfer molt. Per això van decidir deixar un regalet extra per a cada un de vosaltres i tornar a visitar-vos el proper any.

Us demanen que el dia 5 de gener de 1998 cap allà les 6 del vespre els torneu a rebre igual i, sobretot, que mantingueu l'esperit del dia de Reis durant tot l'any.

Porteu-vos bé!

Mustafà Ali-Masafred
Patge en Cap,
Signat per ordre de Melcior, Gaspar i Baltasar

● Els Reis d'Orient, a la Casa Grogga

Entre un projecte i un secret

ALBERT BASTARDES

Fem, avui, un salt en la història i situem-nos en el període del 1936-1939, és a dir, el període de la guerra civil. Moltes coses podríem trobar del papaer del territori de Montbau i tota la Vall en aquests fets. Ens interessa, però, remarcar-ne dos: un de principis i un de finals del període.

En 1936, exactament el dia 17 de juliol, o sigui la vigília de la revolta, la Generalitat de Catalunya rebia el projecte d'un Hospital Antituberculós que havia de ser construït on ara hi ha la Residència. Foren els autors els arquitectes Josep Lluís Sert i Josep Torres Clavé. El primer és, encara, viu¹ i després d'exercir amb èxit per tot el món ha tornat a casa per donar-nos mostres de la seva maduresa i el seu sentit arquitectònic com és ara la fundació Miró. És un dels catalans universals. El segon, no menys il·lustre, morí jove al front de l'Ebre, lluitant pels seus ideals de transformació de la societat. Va viure intensament els anys revoltats preocupant-se dels més necessitats i trobant formes d'entendre'ls. És un dels catalans immolats.

L'hospital no es va fer, però la idea que el lloc n'és apte per sobreviure. De tota manera en aquells temps foren convertits en hospitals els vells casals de la Vall, entre d'altres la Torre de les Heures, la casa senyorial dels Gallard,

● EL PROJECTE: La residència sanitària de la Vall d'Hebron

construïda el 1898 per l'arquitecte August Font i Carreres, primera construcció moderna a la part alta de la carretera, va esdevenir un centre assistencial una mica particular. Sota l'apariència i el funcionament d'hospital s'amagava la residència secreta del govern de la Generalitat i del President Companys, lluny dels possibles atacs aeris enemics. Ningú no ho sabia, ni els metges, ni les infermeres, ni els malalts.

Sobretot al final de la guerra Companys va viure a les Heures i va ser des d'aquí que emprengué el camí de l'exili una nit de gener del 1939. Els guionistes de la pel·lícula "Companys, procés a Catalunya" devien saber-ho perquè en la primera escena del film es

veu al President sortint de les Heures mentre la banda sonora ens fa present l'entrada de les tropes.

Montbau es troba avui entre aquests dos llocs i direm entre aquests dos fets. Entre la idea de l'assistència sanitària, del lloc sà i tranquil i la idea de la seguretat i de la discreció. Entre la idea de refugi i la idea de servei.

Alguna cosa en deu haver quedat. ■

¹ Josep Lluís Sert i López va néixer a Barcelona l'any 1902. Arquitecte i urbanista, va treballar amb Le Corbusier, un dels pares del moviment racionalista, des de 1930 fins a 1931. Sert fou fundador del GATCPAC, associació d'arquitectes racionalistes catalans, que redactà projectes urbanístics tan importants com el Pla Macià per Barcelona i la Ciutat de Repòs i Vacances. Algunes de les seves obres són l'edifici d'habitatges del C/Rosselló (1930), l'edifici d'habitatges de C/Muntaner (1930-1931), la Casa Bloc del Passeig de Torres i Bages (1933-1937), la Joieria Roca del Passeig de Gràcia (1934), el Dispensari Antituberculós (1934-1938) i el pavelló d'Espanya a l'Exposició Internacional de París (1937). En aquest pavelló, reproduït ara al Parc de la Vall d'Hebron davant de Can Travi Nou, s'exposaren el famós Guernica de Picasso i el Pagès català revoltat de Joan Miró.

L'any 1939, per qüestions d'exili, s'instal·là als EUA on, anys després substitueix Gropius com a degà de l'Escola d'Arquitectura de la Universitat d'Harvard.

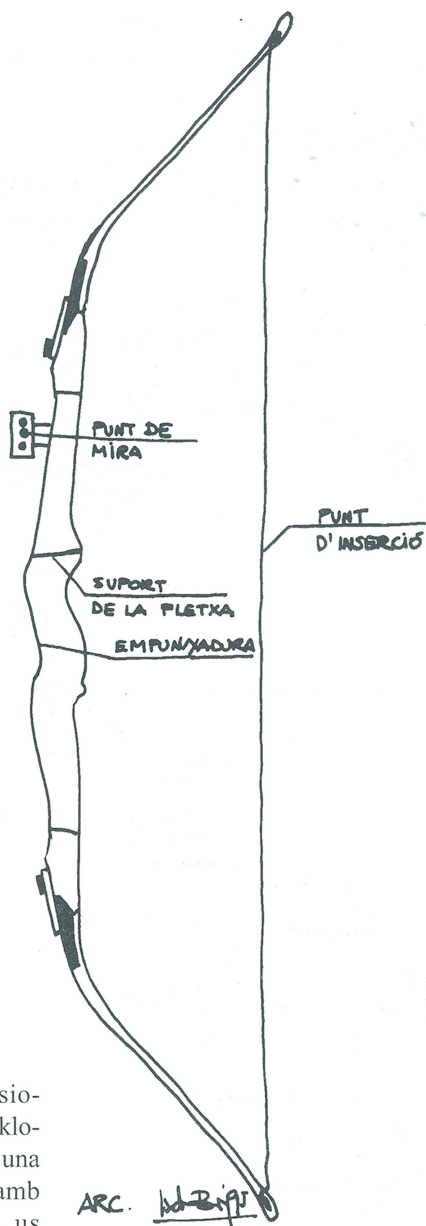
Retornà a Catalunya i creà obres tan importants com l'estudi de Joan Miró a Mallorca i la Fundació Joan Miró a Barcelona.

Quan l'article que reproduïm fou escrit encara era viu. Disortadament aquest gran arquitecte, un dels més representatius del funcionalisme, morí a Barcelona l'any 1983.

● EL SECRET: El Palau de les Heures, avui formant part del campus universitari

Tir amb arc

L'Agrupació Excursionista d'Etnologia i Folklore (AEEF) us ofereix una activitat esportiva amb uns atractius que us sorprendran.

Els dilluns, de 7 a 9 del vespre al local de l'AVV al c/Sorolla.

novetat!

T'agrada la fotografia?

L'Associació es proposa organitzar un curs de fotografia a partir del mes de març vinent, que tindrà lloc als locals del carrer Sorolla, acabats de rehabilitar.

Si hi esteu interessats, us demanem que ens ho feu saber de qualsevol d'aquestes maneres:

Personalment:

dimecres de 7 a 9 del vespre
al local social
del carrer Roig i Solé, 31

Per telèfon,

Trucant al 428 29 34
dimecres de 7 a 9 del vespre

Per correu electrònic:

A l'adreça: etxalar@pangea.org

7

Els cursos de la Vocalia de la dona

Informació: Antònia Marzo
Tels. 428 29 34 i 428 45 50

Macramé

dilluns de 9:30 a 12 hores.

Gimnàstica

dimarts i dijous, de 9:30 a 10:30

Tall i confecció

dimecres i dijous de 16:30 a 20 hores.

Curs de dibuix, pintura a l'oli i aquarel·la

dilluns i dimecres, de 4.30 a 6.30 de la tarda.

El Papiol i l'ermita de La Salut

ROSA UMBERT

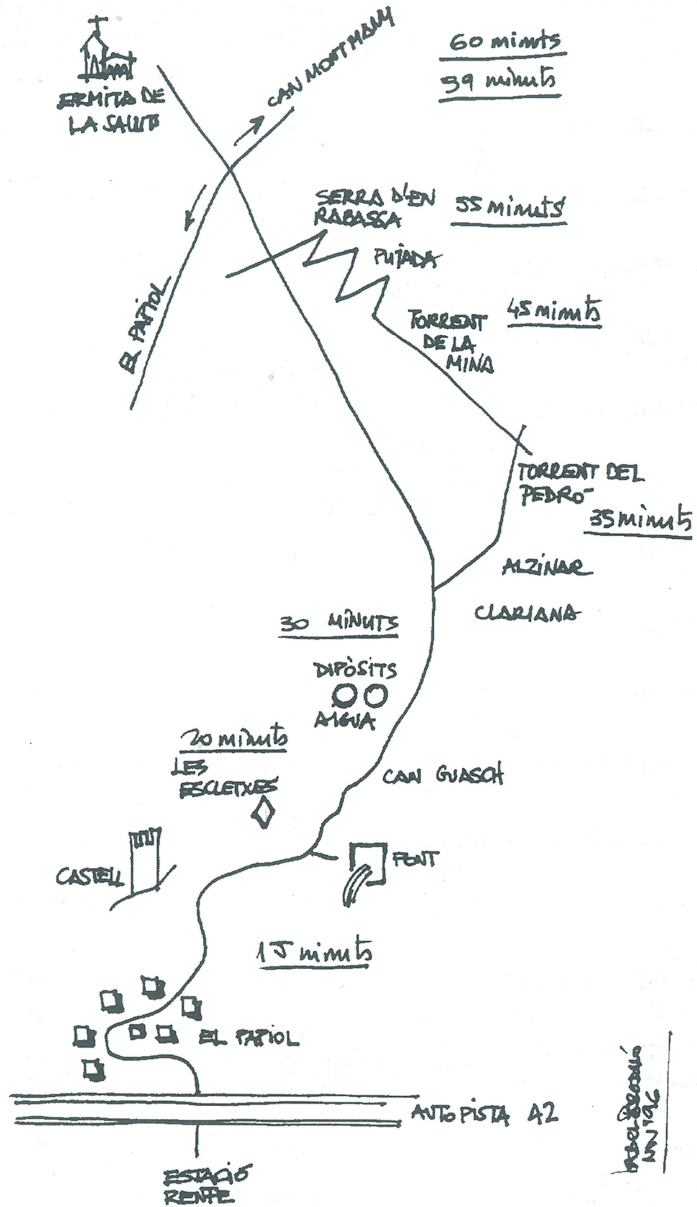
Avui us proposo fer una excursió a l'extrem nord-occidental de Collserola per conèixer el municipi amb menys habitants de la serra (3.080 al padró de 1986) i el que conserva millor la imatge del seu passat agrícola: El Papiol. El seu nom que deriva del llatí "PUPPIA" vol dir "turó petit, ample i arrodonit. És doncs evident la situació enlairada d'aquest poble construït a redós del seu Castell Roquer el qual domina estratègicament el pla del Llobregat i formava part de les defenses de la ruta d'accés a Barcelona.

Es tracta d'una sòlida construcció gòtica del segle X declarada patrimoni nacional. Dissortadament no la podem visitar ja que és propietat privada. L'economia del Papiol es basava antigament en els conreus dels quals ens resta una bona part i en les bòbiles on es realitza l'explotació del seu sòl argilós per obtenir ceràmiques, essent aquesta activitat la que ha provocat grans modificacions del paisatge degudes a les extraccions de material.

Si sortim del poble per la banda del cementiri i agafem una pista que va cap a l'est trobarem un fenomen geològic conegut com "Les Escletxes" que consisteix en grans esquerdes de frus a 15 metres de fondària per 2 com a molt d'amplada, obertes en el sòl calcari.

Malauradament, les extraccions de les bòbiles han fet malbé una part però el que resta és força interessant. Molt a prop trobarem una font.

El Papiol compta també amb un bonic monument romànic conegut avui dia com La Salut del Papiol i antigament com Santa Eulàlia de Madrona. Es tracta d'una ermita del segle XI la qual serví fins al segle XIV com a església parroquial del poble. Es poden distingir dues èpoques constructives: una panoràmica del segle XI i un engrandiment posterior del segle XI-XIII. És un dels millors i més bells monuments que podem trobar a Collserola. Hi podem arribar des de la pista que ens ha portat a Les Escletxes en uns tres quarts d'hora si anem a peu.

● Itinerari de l'excursió des de El Papiol fins a l'ermita de La Salut

Amb cotxe, el camí és bastant dolent; hem d'agafar la carretera 1413 del Papiol a Rubí; passada l'estació de servei, en arribar a l'encreuament de Valldoreix trobarem a mà dreta una pista que ens hi portarà.

Al Papiol podem arribar per la carretera nacional II o bé amb els ferrocarrils

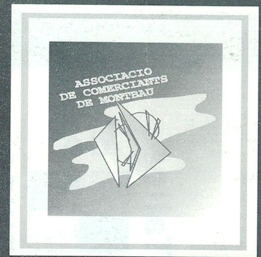
de RENFE. De l'estació al poble hi ha uns 15 minuts de pujada a peu.

Trobarem més informació sobre aquesta excursió a l'itinerari nº 1 del Patronat de Collserola dedicat a la Geologia i que podem adquirir al Centre de Informació del Parc. Heus aquí un petit esquema del camí a peu. ■

61 establiments

... carniceria, cansaladeria, queviures, forn de pa, fruiteria, llegums cuits, peixeteria, polleria, pesca salada, pastisseria, drogueria, mobles de cuina, entapissador, cristalleria, ferreteria, lampisteria, labors, llanes i merceria, robamodes, tintoreria, sabater, perruqueria, estètica, farmàcia, floristeria, papereria i premsa, copisteria, esports, estanc, regals, bar, granja, restaurant, taller mecànic...

Al barri hi ha de tot!

ALIMENTACIÓ BASI

Benlliure, 19

ALIMENTACIÓ CARMEN

Muses, 1

ALIMENTACIÓ TALLADA

Pla de Montbau, 2

ALIMENTACIÓ TOT NATURA

Pla de Montbau, 10

ALIMENTACIÓ TROTA

Dança, 1

BAR ASSOCIACIÓ DE VEÏNS

Roig i Solé, 31

BAR GINESTA

Harmonia 2

BAR LOS PINOS

Lírica, 1

BARPATILLAS

Harmonia, 25

BAR RESTAURANT DORA

Pla de Montbau, 3

BAR RESTAURANT JOTA CINCO

Zurbarán, 1

BAR RESTAURANT LA CANTINA

Puig i Cadafalch, 5

CANSALADERIA CARMEN

Galeries Àngel Marqués

CANSALADERIA GRAU

Galeries Àngel Marqués

CANSALAD. CARNICERIA GRAU

Pla de Montbau 5

CARNISSERIA CARMEN

Pla de Montbau 9

CARNICERIA MUSES

Muses, 1

CLINICA DENTAL J.M.PEDROSA

Harmonia, 2

COPISTERIA BARNÀ-COPY

Harmonia 5

CRISTALLERIA SANKLAR

Harmonia 11

DROGUERIA ANTONIO GONZALEZ

Galeries Àngel Marqués

DROGUERIA MONTBAU

Pla de Montbau, 1

ESPORTS MONTBAU

Harmonia 2

ESTANC SIMON

Zurbarán 1

ESTÈTICA MARI-CARMEN

Pla de Montbau 7

FARMÀCIA ESPLANADA

Pla de Montbau 7

FARMÀCIA ESQUERRÀ

Àngel Marqués 7

FERRETERIA ESPLANADA

Pla de Montbau 11

FLORISTERIA VISA

Galeries Àngel Marqués

FORN DE PA BALCELLS

Zurbarán 1

FORN DE PA PA I MES

Galeries Àngel Marqués

FRUITERIA BLANCAFORT

Galeries Àngel Marqués

GRANJA-BAR MARISA

Galeries Àngel Marqués

GRANJA-BAR RACÓ PETIT

DOMÈNECH I MUNTANER, 2

LABORS DE LA IAIA PILAR

Galeries Àngel Marqués

LLANESPIJ

Puig i Cadafalch 11

LLEGUMS ROSA RIERA

Pla de Montbau 7

MERCERIA CARMEN

Pla de Montbau 7

PARAISO ANIMAL

Galeries Àngel Marqués

PASTISSERIA ARREGUI

Harmonia 4

PASTISSERIA MONTBAU

Pla de Montbau 1

PAPERERIA BENLLIURE

Benlliure 15

PAPERERIA ESPLANADA-7

Pla de Montbau 7

PEIXETERIA ROMERO

Galeries Àngel Marqués

PERRUQUERIA J.M. PRATS

Àngel Marqués 15

PERRUQUERIA JOSEFINA

Lírica 1

PERRUQUERIA MARI

Arquitectura

PERRUQUERIA MERCHE

Zurbarán 1

PERRUQUERIA SALVADOR

Galeries Àngel Marqués

PERRUQUERIA XARO

Pla de Montbau 6

PESCA SALADA LLUIS CIBAT

Domènech i Muntaner 4

QUIOSC POESIA

Poesia 1-5

QUIOSC JULIO OLIVER

Passeig Vall d'Hebron 141

REFORMES FCO. GUIJARRO

Benlliure, 19

RESTAURANT ALVAR

Àngel Marqués 3-5-7

ROBA KATY

Galeries Àngel Marqués

SABATER ZAPA-RAPID

Galeries Àngel Marqués

TALLER MECÀNIC ESCABIAS

Sorolla 14

TAPISSERIA LENNON

Roig i Soler 1

TINTORERIA AUTOMÀTIC-SEC

Harmonia 5

1011 IDEAS

Galeries Àngel Marqués

Xai a la Cassola

Fregim els trossos de xai en una cassola amb una mica d'oli sense deixar que s'enrosseixi. S'haurà de fer de mica en mica i a foc lent. Després afegim la farina, es remou contínuament i s'ofega procurant que la salsa no faci grumolls. Tot seguit afegim l'aigua, les patates, la farigola i el llorer; deixem coure el brou fins que es redueixi. Vigilem el foc i el nivell del brou. Per últim es vessa la llet, salpiquem el julivert molt picat i amanir el plat amb la sal, pebre i clavell. El servim calent.

NOTA DE LA REDACCIÓ

No us penseu pas que el fet de proposar una recepta de cuina en l'espai de la Vocalia de la dona vulgui dir que els destinataris siguin només les dones.

Tot el contrari. El que estem fent és animar tothom a millorar les seves habilitats. Ja va sent hora d'acabar amb discriminacions de sexes passats!

INGREDIENTS

1'5 kg. de falda de xai
0'5 l. d'aigua
1 Kg de patates, 1 tassa de llet
7 cullarades d'oli, sal, farigola i llorer

Per macerar el xai: 1 dent d'all, 2 cullarades soperes de vinagre, 1 tassa petita de vi blanc, pebre vermell i clavell.

La Vocalia de la dona us espera

Com van els vostres plans per al 97? Ja hi heu pensat, en les activitats que us ofereix la Vocalia de la dona?

Macramé: dilluns de 9:30 a 12 hores.

Gimnàstica: dimarts i dij. 9:30 a 10:30

Tall i confecció: dimecres i dijous de 16:30 a 20 hores.
I una altra de nova:

Dibuix i Pintura a l'oli i amb aquarel·les.

Informació :

Tels. 428 29 34 i 428 45 50
Demaneu per Antònia Marzo

espai de reeducació,
signe
psicologia i logopèdia

C/Tiro 6-8, 9è 2^a
<M> Vall d'Hebrón
☎ 212-80-23
(hores concertades)

Mª Jesús Rodríguez García, *logopeda*

Pau Martínez Farrero, *psicòleg*

Nois i noies de 12 anys al Narcís Monturiol!

La reforma educativa a Montbau

CME

El Narcís Monturiol ja no es diu Institut de Batxillerat, sinó Institut d'Educació Secundària (IES). No és un simple canvi de noms. La implantació de la nova etapa educativa anomenada Educació Secundària Obligatoria (ESO) significarà que tots els nois i noies tindran el mateix tipus d'estudis fins als 16 anys, i només aleshores podran triar entre entre batxillerat o una especialitat tècnica. Aquest és l'objectiu de la reforma del sistema educatiu posada en marxa fa anys: oferir als ciutadans una major igualtat d'oportunitats educatives.

● Les parets de l'IES Narcís Monturiol han acollit generacions de montbauencs

Nous mètodes pedagògics

A més a més, els mètodes d'ensenyament també canvien, i se centren no només en l'adquisició de conceptes (de vegada massa memorístics), sinó també en les habilitats o procediments, i en les actituds o els valors, buscant un desenvolupament equilibrat de la persona. Això suposa un esforç important del professorat, que ha de revisar i renovar la seva forma de preparar i fer les classes.

Equips docents

Al Monturiol, l'equip docent d'ESO està format per 11 dels 48 professors del centre. Ho han triat voluntàriament i hi posen tot el seu interès perquè aquests nous cursos funcionin el millor possible.

Formen un equip, ens diu Carme Esclusa, coordinadora pedagògica de l'Institut, perquè la reforma requereix el màxim de coordinació, no solament entre les diferents àrees o assignatures, sinó també entre totes les parts interessades: professors, pares i alumnes.

La reforma del sistema educatiu vol oferir als ciutadans una major igualtat d'oportunitats educatives.

Una bona relació alumnes/aula

Els dos grups classe de primer d'ESO que estan funcionant aquest curs tenen menys de 25 alumnes/aula, la qual cosa permet un treball pedagògic molt millor que a les aules massificades d'altres èpoques.

Al voltant de la meitat dels 36 alumnes de primer d'ESO provenen del col·legi públic del barri, l'Escola Baloo, i, la resta, de les escoles públiques dels barris veïns: CP Pau Casals, Teixonera, Mare Nostrum i Coves d'En Cimany.

Coordinació amb els centres de primària

L'Institut està en contacte amb l'Escola Baloo per assegurar que

la transició de l'Educació Primària a la Secundària es produeixi de la manera més favorable possible.

De fet, l'inici de curs, la inauguració d'aquesta nova etapa educativa a Montbau s'ha produït d'una manera molt positiva, sense els aspectes traumàtics i

problemes de disciplina que, segons sembla, s'han donat a alguns llocs.

Servei de menjador

Un dels canvis que ha comportat la reforma educativa a l'Institut ha estat la creació d'un servei de menjador, inexistent fins el curs passat, però molt important en aquestes edats (12-14 anys) especialment per als pares que treballen tots dos. Probablement, el fet que un any enrera, quan es va obrir la matriculació, encara no fos segur que hi hagués, menjador, degué fer desistir més d'una família.

Informació sobre el curs vinent

El centre es posarà en contacte amb les escoles de Primària de la zona cara a la matriculació del curs vinent, per oferir als pares respectius la informació que pugui facilitar les seves decisions. ■

Més informació:

Telèfon: 428 12 50

Una cavalcada dels Reis que serà recordada

La tarda del dia 5 de gener serà recordada com la més plena de color. Perquè la cavalcada per primera vegada arribà al barri en cos i esperit nadalenc, com un huracà ple d'il·lusions. A la plaça Mossèn Ferran, on es va dur a terme l'acte més esperat per la quitxalla, el poder veure i parlar amb ses magestats els Reis, i entregar-los la carta en persona, amb l'esperança i la joia reflectides a la cara.

En acabar l'entrega del correu dels infants i el parlament dels reis, la tormenta de confeti i caramels sortia de Montbau en direcció a la Casa Grogà.

Aprofito l'avinantesa per agrair a les associacions de veïns de Montbau i de Sant Genís l'esforç realitzat conjuntament amb la Joventut Parroquial de Montbau i l'Associació de comerciants. Tothom va tenir una tasca a realitzar, duta a bon terme, fent pinya i gaudint de l'espectacle.

I a l'espera que aquest any puguem gaudir pel Nadal dels *Pastorets*, i per Reis de la segona *Cavalcada Montbau Sant Genís*, tot desitjant que no hi hagi cap problema, com a veí de Montbau, salutacions cordials.

Jordi Mestres

Al cèsar, el que és seu

Permeti'm que li faci arribar el meu desencant cada vegada que arriba a les meves mans la revista *Ressò* i veig que ja sigui per falta de coneixement de tot el que ha vist el naixement del nostre Montbau o per falta de delicadesa, no es parla mai d'algunes persones que varen contribuir molt per que fos quelcom especial.

En aquest cas, jo vaig ésser una d'elles, ja que en l'any 62 i a petició de la Cooperativa "La Puntual", vaig fundar el primer cor infantil compost per els nens següents: Carlos Gea, Pedro Navarro, José Santiveri, Carlos García, Enrique Gea, Eugenio Reina, Jordi..., Manolo...

L'any de la nevada en els locals de

l'antiga escola "Enric Borràs" es va oficiar la Missa del Gall i el nostre cor es va honrar cantant les nades, cosa que va ésser un plaer per a tots els assistents.

Durant sis anys vaig estar dirigint-lo, fins que els nens van ser massa grans i vaig demanar de comú acord amb la Cooperativa que el mestre Pérez-Simó, director de l'Orfeó Gracienc i professor meu, es fes càrrec d'ells per fundar la Coral Sant Jeroni, que avui és un orgull per tots.

Després d'això, vaig entrar a l'A.E.E.F., on durant alguns anys vaig tocar el piano a les dances perquè els dançaires poguessin assajar, i com a dada curiosa no teniem partitures i la directora de l'esbart, Lluïsa Miró, les cantava i jo tenia que treure'n el ritme i la música.

També durant tres anys, vaig ésser Primer Premi de Pessebrisme, el Sr. Bastardas i altres persones ho recordaran.

Vaig ser membre de la Vocalia de la Dona, també vaig fundar al nostre barri l'associació "Vida i Salut", en els locals que avui són el Gimnàs Municipal que ens varen ésser cedits per els Serveis Territorials, gràcies a l'ajut del director de la escola Enric Borràs, del que no recordo el seu nom, i l'Adolf Aimerich que va passar tot el seu interès en ajudar-nos.

Durant la tallada de tràfic que es va fer per evitar l'instal·lació, per part del Ajuntament, d'una planta incineradora d'escombraries, acompanyada per Montse Salvany, varem portar una de les tres pancartes que sortí al carrer.

Altres companyes de les que tant sols recordo uns noms com Mercé Mestres, Blanca, Nuri, Lluïsa, varem assistir a un Plé de l'Ajuntament, portavem lletres pintades a las samarretes i durant l'Acte varem aixecar-nos i possades d'esquena als assistents i llevant-nos les jaquetes es va poder llegir "A Montbau, escombreries no". Eren temps molt durs, la gent tenia por de tot, però, gràcies a la valentia de unes poques que sortiem al carrer a defensar els drets de tots, avui Montbau és un barri net.

Vull deixar clar que varem ser només dones les que varem fer soroll.

Li diré també que fa temps és va f42er un sopar de germanor per recordar a

Si voleu publicar una carta en aquesta secció, feu-nos-la arribar. La Redacció només es reserva el dret de resumir els escrits que es considerin massa llargs.

El telèfon és el 428 29 34

i som al

c/Roig i Solé, 31,
08035 Barcelona,

Podeu utilitzar també el correu electrònic, enviant la vostra carta a la següent adreça:

etxalar@pangea.org

totes les persones que havíem estat treballant pel barri, i en aquesta ocasió també se'ls va oblidar el meu nom.

Sr. President, no vull cap honor, perquè vaig fer una tasca que llavors va fer enriquidora i gratificant i avui ha donat el seu fruit, però li demano que si es fa un Memoràndum del nostre barri s'estigui més documentat per no caure en discriminacions.

Joaquima Vinaixa

NOTA DE LA REDACCIÓ: Reproduïm íntegrament aquesta carta, dirigida al president de l'Associació. Serveixi de desgreu per una omisió que no ha estat ni voluntària ni intencionada, i d'estímul perquè tothom que tingui alguna cosa a dir, alguna informació sobre el barri i la seva història, l'aporti amb tota naturalitat. Ho agraiem, com agraiem ara l'aportació de la signant.

Com és que cauen tants arbres?

Els darrers temps han caigut o han tallat molts arbres dels jardins del barri i del Parc de Collserola. Voldria cridar l'atenció dels organismes responsables perquè vigilin millor la salut de les nostres plantes i, sobretot, perquè al menys substitueixin tots els arbres desapareguts per altres de nous.

Montbauenca

RESSÒ 18, gener-març 1997

El nom del barri i els dels seus carrers

ISABEL BARGALLÓ

Ja fa uns quants números que, gràcies a la persistència i a la feina de recerca d'un dels nostres redactors, publiquem aquesta secció. Però en el Ressò 18 ens enfrontem a un exàmens parcials que ens fan la guitza. Per tant, mentre esperem que el nostre estimat company surti amb unes notes excel·lents d'aquest pas, hem de-cidit reflexionar entorn del Nomenclator i a la toponímia de Montbau.

Pel que fa referència al nom del nostre barri hi ha una teoria defensada per Jaume Fabre i Josep M. Huertas que reproduïm a continuació:

"El nom del grup ja explica moltes coses: Representans municipals van anar, el 1955, a visitar la Interbau de Berlín, exponent dels corrents avançats sobre política i tècnica d'habitatge. Com que el nou polígon que anava a fer l'Ajuntament estaria situat al vessant de Collserola cap a la Vall d'Hebron, es va combinar el Mont català amb el bau-casa alemany....."(1)

Si bé és cert que Montbau és el polígon estrella de l'Ajuntament Porcioles, no ho és aquesta teoria tan ben elaborada. La veritat és que el nom Montbau forma part de la toponímia de la serra de Collserola i la seva similitud amb qualsevol paraula d'origen germànic és pura coincidència. Al mapa topogràfic de l'editorial Alpina editat l'any 1959 hi consta el nom del Torrent de Montbau justament allà on avui passa el carrer Arquitectura. Evidentment encara no hi és Montbau però sí la Ciutat Sanitària de la Vall d'Hebron (2). Desconeixem l'origen del nom i, per això, us agraïrem qualsevol informació.

La segona curiositat respecte als

nostres noms és el nomenclator dels carrers, carrers batejats en un moment en que s'anomenava avenida José Antonio Primo de Rivera a la Gran Via, avenida del Generalísimo a la Diagonal i plaza de Calvo Sotelo a la recentment reba-tejada plaça de Francesc Macià.

És justament per això que no deixem de preguntar-nos quins motius tindrien els responsables municipals per donar noms com Domènech i Muntaner, Puig i Ca-dafalch o Clarà Ayats als nostres carrers. Els dos primers, arquitectes representatius del Modernisme català i, també, del moviment

catalanista de finals del segle passat i principis del l'actual; el segon, escultor nou-centista. No creiem que se'ls pogués

considerar "adictos al Régimen".

Potser l'Ajuntament va voler donar uns tocs de modernitat i d'obertura més enllà del projecte en sí. Potser van pensar que seria adequat, atesa l'especial atenció que es dedicava a la construcció de Montbau, homenatjar arquitectes, escultors i pintors. Artistes, al cap i a la fi. I per tal de fer-ho donaren noms d'arts i muses al carrers de la segona fase. Francament, no ho sabem, però també us encoratgem a donar-nos un cop de mà en aquest tema.

Ah!, esperem que els parcials ja no coincideixin amb el proper Ressò i així, recuperareu el nostre redactor habitual i us estalviareu el seu pobre substitut. ■

(1) Fabre, Jaume; Huertas, Josep M: *La construcció d'una ciutat*, 1888-1989. Diari de Barcelona, barcelona, pàg.383.

(2) Mapa topogràfic. *Alrededores de Barcelona. Del Besòs al Llobregat*. Editorial Alpina, Barcelona, 1959.

Es construiran pisos al solar entre els carrers Benlliure i Roig i Solé

REDACCIÓ

Cap de les cooperatives d'habitatges domiciliades al barri ha pogut accedir a la propietat del terreny limitat pels carrers Benlliure, Roig i Solé, Arquitectura i Escultura, que durant molts anys varen pertànyer al Ministeri de Defensa.

El passat mes de setembre el Districte comunicava que s'havia arribat a un acord amb l'INVIFAS (Instituto para la Vivienda de las Fuerzas Armadas), per desblo-quejar la situació que ha deixat aquest terreny sense edificar durant tant

de temps, i anunciava una subhasta que tindria com a resultat la construcció d'habitatges amb algun tipus de protecció pública i a un preu assequible.

Sabem que finalment el terreny ha estat adjudicat a una promotora privada, de la qual desconeixem encara el nom, però no tenim més informació, ni sobre les característiques de la futura construcció, ni sobre els preus a què es posaran a la venda els habitatges.

Esperem que sigui per bé. Continuarem informant. ■

Concurs dels Clubs Sant Jordi

Premi de fotografia

14

La montbauenca Lurdes Viltró Cabal és l'autora d'aquesta foto, guanyadora del PRIMER PREMI del concurs de fotografia dels Clubs Sant Jordi, de la Caixa de Catalunya.
Al concurs participaven 40 persones dels 21 clubs, amb 150 fotografies.

Els edificis de'n Soterias

El mural (i II)

JOSEP OLIVÉ

Josep Soterias i Mauri fou un dels mes destacats arquitectes barcelonins de la decada dels cinquanta. Ja en 1947 havia acabat l'interessant fàbrica de la Hispano Olivetti (actualment Centre comercial Glòries) i en 1955 va realitzar el Palau d'Esports amb Lorenzo García-Barbón, qui també té edificis a Montbau. L'any següent construeix, amb altres arquitectes, el barri del Congrés Eucarístic. També és coautor del Camp Nou i, el mateix any que fa els blocs de Montbau, projecta la fàbrica "Lamparas Z" al passeig de la Zona Franca. Precisament a l'entrada d'aquesta fàbrica hi havia un mural de ceràmica, també de formes abstractes, actualment desaparegut. Els nostres edificis formen part, doncs, de l'etapa mes creativa de Josep Soterias, encara que va seguir treballant intensament com a arquitecte durant molts anys.

Com adelantava en el número anterior, avui explicaré amb detall la història que han tingut els murals que hi havia a les façanes del carrer Poesia. D'aquests murals, el de l'edifici que queda més amunt va desaparèixer, ja fa anys. El de l'edifici de sota -que es trobava en pèssimes condicions de conservació- anava pel mateix camí, ja que una de les reparacions imprescindibles a fer en aquella façana era col·locar aïllament tèrmic, motiu pel qual era inevitable tapar-lo. Gràcies, però, a l'iniciativa d'alguns veïns del nº 10 de Clarà Ayats, propietaris de la façana, i al meu suport en aquest sentit, s'ha pogut recuperar l'aspecte original de l'edifici i salvar el mural. La única condició que posaven els veïns era que el cost de la recuperació no fos elevat. Explicat el cas als responsables de l'Oficina de Paisatge de l'Ajuntament de Barcelona, aquests es van comprometre a donar la subvenció més elevada possible a la façana sempre i quan es reproduís el mural i es fes amb les formes i els colors originals (des d'aquí el meu agraïment a aquests senyors, que tan bé van saber fer-se càrrec de la situació). L'increment de la subvenció va cobrir amb escreix el cost

● El mural rescatat, visible des del carrer Poesia

de la reposició del mural. Tot i això, alguns veïns, que afortunadament ja no viuen al barri, encara opinaven que hauria sigut millor fer-lo desaparèixer! Era potser per un odi acèrrim a qualsevol cosa amb un mínim de bellesa? No ho vaig entendre mai.

Abans de començar les obres vaig intentar esbrinar qui era l'autor del mural, però va ser impossible. De moment només sabem que, per fer aquests treballs, en Soterias demanava sempre la col·laboració d'algún artista. L'única pista me la va donar un nebot d'en Soterias, el senyor Francisco Caballer, qui em va dir que en aquella època solia treballar amb en Subirachs. Posat en contacte amb l'escultor -que viu a la Sagrada Família- em va dir que no creia que fos seu, que no se'n recordava perquè havia passat molt temps i que, de totes maneres, no constava en l'inventari general de les seves obres. Llàstima! perquè hauria sigut possible que l'autor refés la seva obra i hauria revaloritzat, culturalment i econòmicament, l'immoble.

Per reproduir el mural es procedí de la següent manera. Es va treure una foto de l'original, es va tramar, a sobre de la nova paret es va reproduir la trama situant els punts de referència de cada una de les figures i es van pintar amb el cromatisme original, que un laboratori especialitzat havia aconseguit determi-

nar. El mural original era fet amb un estuc acrílic, material que presenta (ara ho sabem) molts problemes de conservació. Es va decidir que, per que es conservés mes anys, era millor reproduir-lo amb una pintura especial per exteriors, encara que no fos el material original. Tot i això, passats uns quans mesos, van aparèixer problemes ja que el suport de base va absorbir els pigments d'alguns colors degut al fet que és un material pensat per ser d'acabat i no per pintar-hi a sobre. Per arreglar-ho vam haver de donar una capa d'imprimació segellant i transparent a tot el mural i tornar a pintar les zones descolorides, i el problema es va resoldre.

Així és com hem pogut no sols reparar l'edifici sino també tornar-li l'aspecte digne que tenia en origen, fet que, alhora, dignifica els qui ho han fet possible, en poder sentir-se orgullosos de l'obra realitzada i, de retruc, millorar l'espai urbà que l'envolta, del qual gaudim tots els veïns de Montbau. ■

Agraïem a qualsevol persona que disposi de material gràfic antic o informació sobre l'autor dels murals, que el faci arribar a l'Associació de Veïns o ho comuniqui directament als telèfons 428 46 02 o 217 57 29 demanant per Josep Olivé

Félix Jiménez Lasanta

El passat mes de novembre va morir Félix Jiménez Lasanta, que fou primer president de la nostra entitat. Com a homenatge a la seva memòria, amb respecte i estimació, i amb el nostre condol a la seva família, reproduïm un resum de l'entrevista que va aparèixer el novembre de 1981 en el número 5 de l'anterior etapa de Ressò.

- Por qué se formó la Asociación de Vecinos?

- Era conveniente formar la AV para poder solucionar los problemas existentes en el barrio. En aquella época había muchos, los más acuciantes eran los de la luz y agua (había cortes de luz y el agua no llegaba a las zonas altas). Estos problemas quedaron solucionados en un corto espacio de tiempo, debido a las gestiones realizadas.

- El local de l'A.V. siempre ha sido el actual?

-- Sí, en un principio, cuando funcionaba la Comisión, nos reuníamos en los locales de la Cooperativa "La Graciense", situados en la c/Angel Marqués. El actual local nos lo cedió el Patronato Municipal de la Vivienda para local de la A.V. Más adelante pedí una ampliación, pues sus dependencias eran insuficientes.

- Qué relación existía entre l'A.V. y las entidades del barrio?

- La relación con la Parroquia era muy buena. Cuando empezaron las obras de la iglesia en 1966, hicimos en la A.V. dos películas a beneficio de su construcción.

La Cooperativa "La Puntual" existía, pero no había buenas relaciones debido a las fiestas paralelas que se organizaban. Nunca nos pusimos de acuerdo a pesar de la buena disposición por parte de la A.V. Al tener más éxito los actos de l'A.V. (bailes, cine, meriendas...) la juventud se volcó hacia la Asociación y "La Puntual" desapareció del Barrio.

- No existía en aquella època l'A.E.E.F.?

- No, todavía no existía como entidad. Se formó más tarde, cuando ya no era presidente.

- Cuáles eran las principales necesidades del barrio en aquella época?

- Las necesidades eran muchas, lo mismo que ahora.

- Creemos que estaba en proyecto la construcción de un cine, qué hay de cierto en ésto?

- Los planes eran buenos, el cine estaba proyectado donde ahora está el bloque de la c/ Zurbarán, junto a él estaba programada la construcción de unos nuevos locales para la Asociación.

del Valle de Hebrón no existía) para tratar este tema. Es cierto que la prolongación estaba programada por la plaza Ibiza. Por motivo del terreno, que no lo admitía, no pudo efectuarse. De todas formas, creo que hemos salido ganando con la actual línea en construcción.

- Influenció la situación del país en la vida de la A.V.?

- No, pero l'A.V. veía la línea social del momento. Sabíamos que el Jefe del Estado, tarde o temprano, marcharía o moriría, con lo cual podría cambiar la marcha del país. Yo soy de derechas de toda la vida, pero con orden. Respeto cualquier ideología siempre y cuando también me respeten a mí.

Nos comenta que le preocupa la juventud. Una tarea importante sería hacer que los jóvenes del barrio se integraran en las tareas de la asociación, que participasen en sus actos. Pero él mismo se pregunta:

- ¿Cómo se encauza ésto? En mi época de presidente llegamos a reunir a gran cantidad de jóvenes, sobre todo con las fiestas que organizábamos. Pero también veo que ahora los jóvenes,

con los coches, factor muy important para "la emigración a Barcelona", a las boites, cines..., buscan la diversión fuera del barrio.

- Para terminar nos podría hacer desde su punto de vista como expresidente una pequeña evaluación del proceso seguido por la Asociación.

- Bien, más que como expresidente, sería como vecino. Creo que cada uno en su etapa ha trabajado lo que ha podido. El presidente actual creo que es muy activo, cualidad básica para desempeñar este cargo.

Me gustaría que tanto los que hay ahora, como los que vengán, tengan suerte y ayuda de todos, pues sin ayuda la tarea sería irrealizable. ■

- En su época sabemos que ya estaba iniciada "la batalla" por la construcción del tan esperado polideportivo.

- Sí, dimos muchos pasos para la construcción de una zona deportiva, que constaría también de una piscina situada en el barranco, pero debido a problemas ajenos a la Asociación no pudo realizarse. Teníamos pensado la construcción de un campo de fútbol, pero la falta de espacio en el barrio impidió su construcción.

- En cuanto al metro, en un principio creíamos que se realizaría por la plaza Ibiza. Qué ocurrió?

- Hubo una reunión conjunta con la también estrenada A.V. de Sant Genís, (la